

TRGOVSKI LIST

Ljubljanska
knjižnica

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Oredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradišče šte. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. — Člankarica za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za izozemstvo D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO V.

LJUBLJANA, dne 12. avgusta 1922.

ŠTEV. 94.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

V. Weixl. — Maribor.

Vzroki draginje.

V preteklem letu govorilo se je splošno, da smo na vrhuncu naše draginje, ali bila je to velikanska zmota. Čeravno se je draginja od lani do sedaj podvojila, ja celo potrojila, se cene še vedno dvigajo. Vse kaže, da bomo v najkrajšem času s cenami tam, kakor sosednja Avstrija. In reči moram, da je to zelo žalosten pojav, tembolj pa žalosten za našo državo, ki ima najboljše pogoje za obstoj in ceneje življenje. In da imamo take razmere, kdo je temu kriv? — Slišali bomo od raznih strani spet, da le kmet, trgovec in obrtnik, seveda nekaj pa tudi država. In kdo je država, kdo njih predstavniki? To so naši poslanci, ki so bili svoječasno izvoljeni na podlagi političnih strank, ne oziraje na to, ali so sploh zmogni nastopiti gospodarstvu, državi in narodu v korist. Ker imamo torej le strankarske predstavnike oziroma poslance, bijejo ti medsebojni strankarski boj, delajo opozicije, hujskajo na shodih ljudi, da ruvajo celo proti državi, ter vlečejo mastne dije, gospodarstvo pa zanemarjajo in uničujejo. Ako bi bilo med poslanci le malo delavne sile in složnost, ter tudi nekaj razumevanja o svojih dolžnostih, bi imeli gospodje ministri dobre svetovalce, izšli bi boljše naredbe in pametnejši zakoni, ne pa naredbe in zakoni, čez koje navadno javnost protestira in škandalizira. In to je že prvi vzrok draginje, tudi pa korupcije. Koliko bi se pa v ministstvu lahko prihranilo uradnikov oziroma uradnic, ako bi si bili vsi svesti svoje važne naloge, bi bili delazmožni itd. Koliko sedi danes v ministstvu pri raznih oddelkih ženskih moči, ki niso niti izvežbane v stroje-pisju, še manj pa izvežbane v jasni in odločni ročni pisavi. Pridejo že le okoli 9. ure v urad, se sučejo celo večnost pred ogledalom, se pogovarjajo itd., in čas je minil brez kakega pravega dela. Koliko se sliši tozadevnih pritožb od oseb, ki imajo slučajno v teh uradih opraviti. Slično se vrši pa tudi pri raznih drugih državnih uradih. In zakaj? Ker ni pravega interesa za delo. Saj plača se tako in tako vleče. Ako bi se enako delalo tudi pri privatnih podjetjih, potem adijo podjetje, za ta ni obstan-ka. Opazili smo n. pr., da se ravno ob času našega izvoza tuja valuta dviga iz vzroka, da inozemci svoje potreščine ceneje nabavijo, ker naša država zahteva vendar kritje vedno le v dobri tuji valuti, nikakor pa v domači, ker jo naši državniki nikakor ne smatrajo za zdravo. Žalosten gospodar, ki svoje imetje zaničuje. Ako bi bilo treba za kritje tukaj nakupljenega blaga le dinar, videli bi v kolikor bi dinar stal višji, zato pa cene blaga tem nižje. Tembolj bi se pa vzdignila valuta, če bi se carina na izvoz izdatno zvišala. Kakor pa je do sedaj bilo videti, je bilo našim parlamentarcem le na tem, da inozemci naše blago pokupijo za nizko

ceno. To je drugi tehtni vzrok draginje. Tretji in veliki vzrok draginje pa je, da mi inozemsko blago prav drago uvažamo. Ni dovolj, da smo že lani plačali na uvozno blago povprečno 30 do 50 % carine, imamo sedaj povišanje ažije kar na 700 do 1000 %, tudi 50 % železniškega poviška, visoko ležarino in mnogo drugih izdatkov. Pri zadnji naredbi o odobrenjih, imamo pa plačati razven visokih pristojbin še visoke bančne manipulacije in trpeti mnogokrat izdatne valutne izgube. Prištevajmo pa še sedanje visoke poštne pristojbine v naši državi, pridemo do zaključka, da se uvoženo blago pri nas podraži ne za 100 % ampak celo do 200 in 300 %, če pa prištevamo še žalostne razmere na železnici, da leži blago kar po cele mesece v vagonih, zgubi pri tem na teži in tatvinah, ali pa posebno sedaj poštno-carinske razmere v Mariboru, da leže poštni paketi že cele tri mesece v vagonih, potem se naj ne čudimo čez vedno naraščajočo draginjo. Dvomim, da so danes v Sibiriji še slabše razmere. — Pa vzemimo še delavnost v naši državi. Koliko pa imamo danes ljudi, ki sploh hočejo delati? Kamor se oziramo, povsod le zahteva po krajšem delavnem času. Izgovor socializmov, da zahtevajo to le, ker je še toliko brezposelnih, ki morajo priti do kruha, je sicer zelo lep in socialen, vendar pa popolnoma neupravičen, posebno neopravičen pa pri nas, ker nimamo preveč ampak celo premalo delavnih ljudi. To dokaže danes lahko vsak kmet in podjetnik. — Med našim ljudstvom je mnogo delamrznje, tem več pa veseljačenja. In to je četrti vzrok naše draginje. — Zadnji vzrok naše draginje je pa še tudi vsakočasno povišanje monopolnih predmetov in sicer med temi najbolj povišanje monopola na življenjske potrebščine, kakor na sladkor, sol, kavo, petrolej itd. Toraj država je vedno prva, ki povzroči draginjo in njej se imamo tudi v prvi vrsti zahvaliti, da imamo take razmere.

V takih slučajih toraj ni čuda, da je vedno ponovna zahteva po povišanju plače, s katero se pri tej draginji seveda nikakor ne more izhajati. No, če pojde to tako naprej, potem imamo v kratkem ruske razmere.

Ali pa je to potrebno? Nikakor ne! Zato naj gre našim poslancem v zadnji uri svarilen glas: »Ne uganjajte več strankarske politike, kajti ljudstvo vas je izvolilo na važna mesta, kjer imate vpostaviti vse svoje sile in znanosti, da delate v gospodarskem smislu, zatirajte korupcije, zahtevajte, da se izvozne kupčije delajo le v naši valuti, zabranjujte izvoz blaga, kateri nam je nujno potreben (kakor sedaj surove kože), zahtevajte in vpostavite boljše poštne, železniške in carinske razmere, ter da spravite tudi ljudstvo do smotrenega in trajnega dela.« Ako dosežete vse to, potem ste res možje na svojem mestu, ter si pridobite spet upanja, kojega ste že večinoma izgubili. Boda in draginja bode pa polagoma ponehala in priti morajo pri dobrem in varčnem ter umnem gospodarstvu spet lepši in boljši časi.

Odmera davka na vojne dobičke za l. 1920.

Dohodki iz leta 1920 so podvrženi še vedno davku na vojne dobičke. — Ugovori in prošnje raznih trgovskih zastopstev in drugih korporacij so bili torej brezuspešne. Davčne oblasti so pričele že z odmero.

V primeri s prejšnjimi vojnimi leti je ta davek za leto 1920 vendar nekoliko omiljen.

Olajšava obstoji v tem:

1. da se odšteje od dohodka iz leta 1920 predvojni dohodek, to je dohodek iz leta 1913, v štirikratnem znesku, in ne samo v enkratnem znesku, kakor se je računilo dozdaj. Najmanj je pa odbiti vselej vsaj 40.000 K.

2. da mora ostati davčnemu zavezancu od tako izračunjenega presežka po odbitku davka na vojne dobičke najmanj 100.000 K, ne pa samo 9000 K kakor je bilo leta 1919.

3. da so privatni uslužbenci glede službenih prejemkov tega davka prosti, ako ne presegajo ti prejemki zneska 160.000 K. Leta 1919 je znašala ta maksimalna meja samo 50.000 K.

Davku je podvržen, kakor znano, samo presežek, to je dohodek iz leta 1920 po odbitku štirikratnega dohodka iz leta 1913.

Kot dohodek iz leta 1920 velja oni dohodek, ki ga je določila cenilna komisija za dohodnino pri prireditvi dohodnine za l. 1921. Ako je pa davčni zavezanec kako obrt, kako trgovino itd. šele tekom leta 1920 pričel, tedaj je gledé te obrti, gledé te trgovine itd. izračuniti dohodek, kolikor ga je davčni zavezanec imel faktično še v letu 1920, posebej, ter je merodajen samo ta znesek za davek na vojne dobičke. Ravno to velja tudi za one slučaje, kjer je davčni zavezanec kako obrt, trgovino itd. tekom leta 1920 opustil. Ako je pričel ali pa nehal dotičnik s trgovino na pr. dne 1. julija 1920, pride v poštev za leto 1920 samo šestmesečni dohodek.

Davek se izračuni sledeče:

od prvih	10.000 K	presežka	20 %
od drugih	10.000 K	»	30 %
od nadaljnjih	20.000 K	»	40 %
od »	20.000 K	»	50 %
od »	40.000 K	»	60 %
od »	100.000 K	»	70 %

od vsega nadaljnjega presežka 75 %.

Davčnemu zavezancu mora pa ostati od tega presežka prav v vsakem slučaju najmanj 100.000 K.

Naredimo troje primerov:

1. A je imel leta 1913 dohodek 60.000 K, leta 1920 pa 400.000 K.

Od tega poslednjega zneska 400.000 K je odbiti štirikratni dohodek iz leta 1913, torej 240.000 K. — Presežek znaša le 160.000 K.

Davek bi znašal sledeče:

od prvih	10.000 K	20 %	2.000 K
od drugih	10.000 K	30 %	3.000 K
od nadaljnjih	20.000 K	40 %	8.000 K
od »	20.000 K	50 %	10.000 K
od »	40.000 K	60 %	24.000 K
od ostanka	60.000 K	70 %	42.000 K

skupaj od 160.000 K 89.000 K

Predpisati se sme davčnemu zavezancu pa samo 60.000 K, to je toliko, da mu ostane od presežka 160.000 K po odbitku davka 60.000 K še 100.000 K.

2. B je imel leta 1913 dohodka 6000 K, leta 1920 je odbiti dohodek iz leta 1913, in sicer z zneskom 40.000 K, ker se mora vselej najmanj toliko odbiti. Presežek znaša torej ravno tako 160.000 K kakor v prvem slučaju. Davek bi znašal tudi v tem slučaju 84.000 K. Ker pa mora ostati davčnemu zavezancu od presežka najmanj 100.000 K, bo smela davčna oblast predpisati samo ostane, torej samo 60.000 K.

Iz teh dveh primerov vidimo, da bo plačal A od dohodka 400.000 K ravno toliko na davku kakor B od dohodka 200.000 K. Davek na vojne dobičke se plača namreč samo od presežka, ne pa od celotnega dohodka. Presežek je pa pri obeh davčnih zavezancih isti.

3. C je imel leta 1913 dohodka 30.000 K, leta 1920 pa 800.000 K.

Od tega poslednjega dohodka 800.000 K je odbiti dohodek iz leta 1913 v štirikratnem znesku, torej z 120.000 K. Presežek znaša 680.000 K.

Davek se izračuni tako-le:

od prvih	10.000 K	20 %	2.000 K
od drugih	10.000 K	30 %	3.000 K
od nadalj.	20.000 K	40 %	8.000 K
od »	20.000 K	50 %	10.000 K
od »	40.000 K	60 %	24.000 K
od »	100.000 K	70 %	70.000 K
od ostanka	480.000 K	75 %	360.000 K

skupaj od 680.000 K 477.000 K

Na ta način dobimo, da znaša davek, na primer:

od presežka	101.000 K	le	1.000 K
od »	110.000 K	»	10.000 K
od »	130.000 K	»	30.000 K
od »	150.000 K	»	50.000 K
od »	180.000 K	»	80.000 K
od »	200.000 K	»	100.000 K
od »	220.000 K	»	120.000 K
od »	268.000 K	»	168.000 K
od »	270.000 K	»	169.500 K
od »	400.000 K	»	267.000 K
od »	1.000.000 K	»	717.000 K
od »	1.000.000 K	»	1.092.000 K
od »	2.000.000 K	»	1.467.000 K
od »	3.000.000 K	»	2.217.002 K

Do presežka 268.000 K je plačati na davku samo toliko, kolikor je presežek večji nego 100.000 K. Ako pa znaša presežek več nego 268.000 kron, je treba davek računati kakor navedeno v primeru pod št. 3.

Ako se je izračunil davek pomotoma napačno, na pr. ako se izračunil pomotno s previsokimi odstotki, je vložiti priziv v 15 dneh po prejemu plačilnega naloga pri onem davčnem oblastvu, ki je naredilo plačilni nalog. Priziv je kolkovati sedaj z 10 Din.

Ravno tako se naj naredi, če se je vzel dohodek iz l. 1913 ali pa oni iz leta 1920 od davčne oblasti, prvi pomotno z nižjim, drugi pa pomotno z višjim zneskom, nego je navedeno v plačilnem nalogu za dohodnino za leto 1914 ali pa v prepisnem seznamu gledé dohodnine za leto 1921, ki ga je vpogledati vselej pravočasno pri občinskem uradu, pri davčnem uradu ali pa pri davčnem oblastvu.

Gledé teh predpisnih seznamov (izkazov) opominjamo naše čitatelje še enkrat, da jih naj vselej pravočasno pogledajo ter naj skrbé, da ne bodo dotičnega razglašala pri občinskem uradu prezrili.

Če se jim je odmeril dohodek od cenilne komisije previsoko, morajo vložiti pravočasno (v 15 dnevem roku) priziv proti dohodnini, ker bi priziv zoper davek na vojne dobičke sam nič ne pomagal.

Razširjajte Trgovski list!

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

Kraljevina Srbija je izvažala pred vojno okrog 18.000 komadov svinj in sicer le mastnih svinj v Prago, na Dunaj, Budimpešto, Gradec, Solograd, Linc ter manjša industrijska mesta na Češkem. Izvozniki so: klavnično društvo v Beogradu, A. Gaso in Cop., Dragiša Matejić, Nikolić in Kostić Beograd, Šumacher iz V. Plane, Jovan Djordjević, iz Mladenovaca, Uroš Simić iz Kraguljevaca, Dragoljub S. Ilić iz Svilajnce, Brača Jovanović iz Zabarā, Svetislav Joksimović iz Bačine-Paraćin, Mihajlo Smiljanić Dušan Sokić iz Šapca, Sava Mičić iz Obrenovca, Vljako Stojković iz Zaječara, Miloš Mišić in Sin iz Knjaževca in Svilajnce. Nadalje obstojajo klavnice in sicer klavnicarskega društva za 400—500 svinj, Šumacher v Velikiplani 50—100 svinj, Klefisch 50—100 svinj Scheus 50—100 in v Paraćinu 50—100 prešičev na dan. Svinje so povečini šumadinske vrste za mast.

Iz Bosne se je v mirnih časih izvažalo letno 25.000 živih svinj v teži 100 do 200 kg in okrog 30.000 zaklanih prešičev v teži 60—120 kg. Glavna mesta za gojenje in za izvoz prešičev so: Beljina, Brčko, Banjaluka, Samac, Gradiška, Kostajnica, Prijedor, Novi Dobica in Bos. Brod. Smer izvoza je bila glavna v Nemško Avstrijo. V Bosni so prešiči lisasti in sicer jih je 10—15% lisastih. Klavnice se nahajajo v Banjaluki za 70—100 komadov, Bos. Gradiški 60—70 kom. v Bos. Kostanjevi 400 kom., v Bos. Dubici, 400 kom. V Orašju pri Brčkom 100 kom. in v Bos. Brodu na 300 kom. prešičev dnevno. Prešiči so se izvažali v zaklanem stanju ne, da bi se predelovali. So domače rase, ki je na posavju pomešana z šumadinsko raso.

Iz Slovenije se je izvozilo okrog 70.000 živih in zaklanih prešičev v teži do 100 kg po komadu in sicer največ v Avstrijo, na Češko in v Trst. Največji izvoznik je bil g. Janko Predovič iz Ljubljane. Salamo je izdeloval g. Buzolini na Ježci pri Ljubljani. V Ptujem okraju obstoji domača industrija suhega mesa in slanine, nazivana špeharija, katero so v Mariboru prodajali, a tu so zobet nakupovali prekupci, ter vozili v Gradec. V Lajteršpergu pri Mariboru ima Karel Wögerer klavnico in napravo za predelavo prešičev. V Zankovi v Prekmurju se nahaja podjetje Karla Voglerja, ki izvažava v Nem. Avstrijo.

Pri izvanredni ugodnosti naših ravnin za gojitev koruze predstavlja svinjereja najboljšo izkoriščanje koruze in vsled tega tudi najboljšo izkoriščanje zemljišča. Vsled tega je ona za nas največjega pomena. Gojenje in pitanje svinj je bilo do pojava svinjske kuge in rdečega vetra zelo rentabilno. Da bi

se rešili od teh bolezni bilo bi treba osnovati velik moderni zavod za izdelavo seruma in uvesti obvezno cepljenje prešičev. Za hribovite kraje so se izkazali najboljši mesni prešiči, za ravninske koruzne kraje pa mastni prešiči. V hribovih krajih kjer se gonijo svinje na pašo je treba ohraniti domačo raso in jo postopno izboljšavati, v krajih kjer se svinje redijo v hlevih pa angleško pasmo, v koruznih krajih pa čisto šumadinsko raso. Treba bi bilo olajšati krmenje svinj z želodi v državnih gozdovih, ter perijodično pregledati prešiče pri pitanju z želodi.

Treba je stremeti za tem, da se zgradijo zdravejši svinjski hlevi, kekor je to bilo slučaj pred pojavom svinjske kuge v Srbiji; da se uvede racionalnejši gojenje in pitanje prešičev, kakor tudi rezanje svinj za klanje, kjer to še ni vpeljano. Treba bi bilo razpisati nagrade za najboljše svinjske hleve ter za najbolj rejene prešiče, kakor tudi za najboljše način reje. Treba se je brigati zato, da so v planinskih krajih prideluje krompir ter se z njim krmijo in pitajo mesnati prešiči, kar bi pospešilo napredek takih krajev. Treba je stremeti z tem, da se v današnjih časih vsa preostala koruza preko potrebe za prehrano prebivalstva porabi za produkcijo svinjskega mesa in masti in, da se namesto koruze izvažata ta dva produkta. Treba je zgraditi klavnice in tovarne za predelavo živine in živalskih produktov, v kolikor je le mogoče na združni podlagi, pa tudi s pomočjo podpor. Obvezno je treba rezati vse slabe in nepriklane prešiče. Treba je imeti posebne strokovnjake, katerih edina skrb naj bi bila reja in pitanje prešičev, ker je obseg tega poslovanja tako velik, da absorbira enega človeka.

Ko pridejo normalne razmere bo treba zasigurati izvoz predelanega svinjskega mesa in masti, vendar sedaj to ni potrebno, ker se lahko vse proda po najvišjih cenah. Vsled izvanredne važnosti trajnega stanja zdravstva prešičev in stem tudi radi rentabilite reje in pitanja in v svrhu vspevanja našega kmetijstva, posebno pa naših ravnin v svrhu bodočnosti njih prebivalstva je treba napraviti vse, da se zdravstvenost zasigura in v ta namen je treba uvesti najstrožje veterinarne predpise, postaviti zadostno število kontrolnih organov in zdravnikov, ter jih čim boljše plačati. Ako bi se taka stroga kontrola zdravstvenega stanja pri sedanjem opravljanju občin ne dala vpeljati, bi se moralo, ako je potrebno, uvesti radi tega drugi red v naših občinah.

Treba bi bilo pošiljati naše Moravce in Posavce v Subotico, da vidijo način gojitve in pitanja šumadinke in prebivalci hribovitih krajev v Slovenijo, da bi videli način reje in krmljenja angleške pasme. Čim večje število naših otrok bi bilo poslani na Češko, da se naučijo racionalne predelave

svinjskega mesa v fine izdelke. Treba je, da v naši državi, ki je za svinjerejo najprikladnejša, vse tekmuje za čim boljše gojenje in pitanje prešičev ter njihovo racionalno predelavo.

Kuhanje žganja.

(Konec.)

Če primerjamo posamezno izračunavanje med sebgj, najdemo, da se plača za kuhanje žganja na kotlu z 81 litri ravnotoliko trošarine, kolikor se je plača za kuhanje na kotlu s 67 litri (pri vinskih tropinah celo s 65 litri) in da se plača za kotel z 80 litri ravno toliko kolikor za kotel s 97 litri (pri vinskih tropinah celo s 102 litri).

Diferenca nastane, ker se računi za kotel s prostornino nad 80 litrov po ena polnitev manj nego za kotel z 80 litri ali manj.

Za tiste, ki si mislijo nabaviti kotle s prostornino nad 60 litrov, je torej boljše, ako si nabavijo kotle s prostornino preko 80 litrov, ker se na kotlu, ki drži 81 litrov nedvomno več skuha nego na kotlu, ki drži 67 litrov, plača pa se za oba kotla enaka trošarina.

Najneugodnejše razmerje je med kotlom, ki drži 80 litrov, in kotlom, ki drži 81 litrov, ker plača kotel z 81 litri skoro eno petino manj trošarine nego kotel s prostornino 80 litrov.

Kuhanje žganja proti plačilu trošarine se mora prijaviti za cele ure, toda najmanj za 24 ur.

Če se glasi prijava za manj nego 24 ur, se prijava sicer sprejme, vendar se odmeri trošarina za polnih 24 ur. Izjema je pri takozvanih podaljšavah kuhanja. Pri teh se odmeri le za toliko ur, za kolikor se prvotno prijavljeno kuhanje podaljša.

Glede podaljšav so novi predpisi precej ostrejši, nego so bili prejšnji. Sedaj se sme podaljšati kuhanje samo enkrat in še to le za čas, krajši od 24 ur, torej največ za 23 ur.

Važno je tudi, da se mora podaljšati le še kuhanje žganja, prijavljeno proti plačilu trošarine, ne pa tudi trošarine prosto kuhanje žganja. — Ako želi kdo po času, dovoljenem za trošarine prosto kuhanje, nadaljevati s kuho proti plačilu trošarine, mora plačati trošarino najmanj za 24 ur.

Ako se prijavi z eno in isto prijavo kuhanje žganja iz več vrst snovi, a je pridobitek alkohola za te snovi različen, se jemlje pri izračunavanju trošarine za osnovo ona snov, za katero je določen najvišji pridobitek alkohola, četudi te snovi niso pomešane.

Podjetniku n. pr., ki prijavi z eno in isto prijavo kuhanje žganja iz sliv, pomešanih z jabolki, ali pa da hoče kuhati žganje dva dni iz sliv, a tretji

dan iz jabolk, se vzame za osnovo pri odmeri trošarine le pridobitek alkohola, ki je določen za slive (štiri stopnje), četudi se je tretji dan kuhalo žganje morda le iz jabolk, za katere je pridobitek alkohola za polovico manjši.

Prav tako se jemlje za osnovo pri odmeri trošarine snov za katero je določen najvišji pridobitek alkohola, če je v žganjarni več žgalnih priprav, a se na vseh ali vsaj na več pripravah istočasno proizvaja žganje iz različnih snovi, in sicer ne glede na to, ali je za vsako žgalno pripravo vložena posebna prijava ali ne.

Podjetniku n. pr., ki prijavi, da bo kuhalo na žgalni pripravi št. I. slive, a istočasno na žgalni pripravi št. II. hruške, se odmeri trošarina tako, kakor da bi kuhalo na obeh pripravah slive.

Kdor se želi obvarovati škode pri odmeri trošarine, ne sme torej nikdar prijavljati z eno in isto prijavo kuhanja žganja iz snovi, za katere je določen različen pridobitek alkohola (razen če so snovi z različnim pridobitkom alkohola istočasno na dveh ali več žgalnih pripravah, temveč mora vložiti v takih primerih za kuhanje 2 ločeni prijavi in kuhati mora snovi z različnim pridobitkom alkohola le eno za drugo.

Popravek. — Pojasnila naslovnikom inozemskih pošt. paketov. (Pristojbinski popravki k članku v št. 92 ad 8. 8. 1922.) — K. P. — Ker so se finančne pristojbine zopet povišale, in nas je dotični odlok prehitel, priobčujemo v sledečem popravku v dotičnem članku in sicer: Prošnjo za uvozno odobrenje je kolekovati s 3 Din., vsako prilogo z 1 Din. — Prošnjo treba priložiti 10 dinarski kolek za rešitev, za »obavezo« nakupa deviz pa kolek za 3 Din. — Pri tej prilici še svetujemo, da zahtevajo naročniki ovitje inozemskih paketov v čvrsti, trpežni tvarini, najbolje v platnu, ali lesenih zabojih, s pravo špago dobro ovite ter plombirane.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Borza za sladkor v Pragi. Češkoslovaška vlada je sklenila, da otvori v Pragi borzo za sladkor, ki se bo otvorila dne 1. septembra 1922.

Velika vinska razstava v Beogradu. Ministrstvo poljoprivrede je sklenilo, da priredi koncem leta veliko vinsko razstavo v Beogradu. Te razstave se bo udeležilo mnogo vinogradnikov in vinskih trgovcev iz vse države.

Obrt.

Obrtna razstava v Celju, 12—22. VIII. 1922. Vozne olajšave. Opetovano se opozarjajo vsi posestniki Obrtne razstave v Celju, da je dovoljen 50 % popust voznih cen za potniške vlake na vseh železniških progah Jugoslavije

Podlistek.

Od začelnika do popolnega trgovca.

(19. nadaljevanje.)

Imamo takozvano abonent-polico, ki nam v toliko olajša delo, da nam ni treba pri vsakem nakladanju na ladjo sklepati posebne zavarovalne pogodbe z novo polico.

Zavarujemo vsako blago, in sicer tako ono, ki ga naložimo sami direktno ali indirektno, kakor tudi ono, ki prihaja z ladjo od zunaj k nam.

Abonent polica nas krije proti vsaki resnični havarijski škodi, ki bi mogla nastati vsled ponesrečenja ladje; zadostuje, da vpišemo vsakokratne podatke v našo knjigo police, katero pošljemo nato zavarovalni družbi, da vzame podatke v vednost.

Potrebni podatki, katere moremo napraviti so:

1. število kosov,
2. vrsta kosov (zaboji, sodi, vreče itd. itd.),
3. vsebina kosov,
4. zavarovalna vrednost,
5. ime parnika, na katerega naložimo,
6. namembni kraj pošiljke.

Kot vrednost tistih pošiljk, ki jih mi odpošljemo, navedemo znesek dotične naše fakture s 5 % pribitkom; pri pošiljkah, ki pridejo od zunaj na nas, in za katere mi sami krijemo zavarovalnino, vzamemo kot vrednost znesek fakture našega dobavitelja s pribitkom tistega dobička, katerega upamo doseči pri nadaljni prodaji blaga.

»Ali zadostuje 5 % pribitek na vrednost fakture od nas izišlih pošiljk?« meni Kurt.

»Popolnoma,« odvrne prokurist, nima celo nobenega smisla, zavarovati pretirano visoko vrednost. — Saj hočemo vendar biti kriti le proti resnični škodi, in ne da bi iskali dobiček pri zavarovanju. Ako odpošljemo kako pošiljko, katero smo glasom fakture prodali za 3000 mark, tedaj je vendar v tem znesku vključen že tudi naš dobiček. Ako pošiljko doleti nezgoda, popolna ali delna, tedaj bo našega odjemalca popolnoma odškodovala naša zavarovalna družba po našem posredovanju.

»Toda, če mu teh 5 % ne zadostuje?« pripomni Frič.

»Tedaj lahko sam zavaruje blago za znesek, ki se njemu boljši zdi,« odgovori prokurist.

»Toda konstatiranje havarije in izdelanje potrebnih certifikatov zah-

teva stroške od odjemalca,« omeni Kurt.

»Te stroške povrne seveda zavarovalna družba, in odjemalec nima drugega kot nekaj potov, za kar pa dobi svojih 5%. — Na vsak način je najbolj enostavno, pri sklepanju cif. kupcij takoj obvestiti kupca, za kateri znesek je pošiljka zavarovana od naše strani. Na ta način se ne izpostavljamo nobenim nesporazumljenjem in odjemalec ve, kaj ima storiti v slučaju nezgode. — Ker imamo abonent-polico in zato pri odpošiljati ne dostavimo kupcu nobene posebne zavarovalne police, napravimo, kot sem Adolfu že omenil, na fakturi pripombo, tičejo se zavarovanja, to je, navedemo, za kateri znesek je pošiljka zavarovana in na katerega havarijskega agenta se ima odjemalec obrniti v slučaju havarije.

»Toda nastopi lahko slučaj, da je odjemalec pričakovano blago z dobrim dobičkom že naprej prodal; ali nas ne more napraviti odgovornih za izgubljeni zaslužek, če zadene blago havarija in ga on ne prejme?«

»Nikakor ne, Ernst! Kajti havarijo povzroči takozvana višja sila, proti kateri je naša dobra volja brez moči. — Z zavarovanjem blaga smo mi kriti proti morebitnim posledicam takih dogodkov, ako pa hoče odje-

malec višjo odškodnino dobiti, tedaj lahko sam zavaruje blago po lastnem prevdanku, ali pa nam napove znesek, za katerega naj zavarujemo; v zadnjem slučaju ga seveda obremenimo z razliko premije med njegovim zneskom in zneskom, za katerega bi bili mi zavarovali.

»Toda, če bi zavarovali blago višje, kot samo s 5 % pribitkom, tedaj bi prišla višja odškodnina v slučaju havarije nam v dobro in bi tedaj lahko napravili lep dobiček,« pripomni naivno Adolf.

»Gotovo, dragi Adolf, seveda, če tako zavarovano pošiljko tudi res zadene havarija. Če se pa to ne zgodi, tedaj enostavno le zavarovalno družbo obogatite in nepotrebno povišate svoje stroške. Je celo precej takih trgovcev, ki tako mislijo kot vi, toda, če bi se ti potrudili, da bi malo premislili in preračunali, bi videli, da jih njih naklonjenost za visoko zavarovanje precej stane. — Prej nekdanj sem bil v službi pri neki veliki eksportni tvrdki v Liverpoolu, kjer so imeli več let navado, zavarovati vse izišle pošiljke s 25 %-nim pribitkom na fakturine zneske. Pri postavki 1/2 % je bilo letno izdanih za premije 1000 funtov sterlingov ali 20.000 mark, kar je bilo torej enako skupnemu zavarovanemu znesku —

onim osebam, ki se izkažejo z belo legitimacijo razstavnega odbora. Te legitimacije so na razpolago v brezplačno pri obrtniških organizacijah v vseh važnejših krajih ostalega dela države, razum tega pa tudi na vseh železniških postajah južne železnice. Legitimacijo je treba pri odvozu na vstopni postaji prevideti z uradnim pečatom, jednako tudi na celjski postaji Legitimacijo potrdi razum tega razstavnega odbor. Na vstopni postaji se kupi cela karta, katere velja tudi za povratek. Ako se želi večje število legitimacij v krajih, kjer jih ni v zalogi, naj se to nemudoma sporoči razstavnemu odboru, ki bo takoj skrbel za dostavitev.

Legitimacije Obrtnih razstave v Celju, ki se vrši od 12.—22. avgusta 1922, so vsem interesentom pri uradu Ljubljanskega velesejma brezplačno na razpolago. Z legitimacijo je združena polovična vožnja po vseh železnicah naše kraljevine od domače postaje do Celja in nazaj.

Zveza obrtnih društev za Slovenijo. V nedeljo 20. avgusta ob 9. uri se vrši v Narodnem domu v Celju ustanovni zbor Zveze obrtnih društev za Slovenijo. Na sporedu zveznega zbora je: 1.) Poročilo o pripravljalnem delu. 2.) Volitve. 3.) Razprava proračunov. 4.) Ureditev zveznega tajništva. 5.) Določitev kraja za prihodnji zvezni zbor. Na ustanovni zvezni zbor se priključi splošen obrtniški šojak, na katerem predavata gg. Ivan Bizjak in Fran Mohorič o predmetih: »Obrtniške zahteve glede mojstrskega in delavskega bolniškega in nezgodnega zavarovanja« in »Naše prometne razmere«. Ta shod je veljike važnosti za obrtništvo in je pričakovati za označeni dan izredno veliko število obrtništva v Celje. Prilika za to je tem ugodnejša, ker se zborovanje vrši med obrtno razstavo in imajo vse vsebe, ki one dni obiščejo Celje, pravico do polovične vožnje.

Tečaj za črevljarje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani namerava prirediti v Ljubljani pri krojevalni tečaj za črevljarje. Interesentje, mojstri in pomočniki, naj prijavijo svojo udeležbo najkasneje do sobote 19. avgusta t. l. pismeno ali ustmeno v pisarni Urada za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta 22.

Denarstvo.

Madžarska dobi kovani denar. Madžarska vlada je naročila pri Kruppovih podjetjih novi kovani denar po 1, 5, 10 in 20 kron.

Carina.

Carinsko postopanje pri uvozu, oziroma izvozu inozemskih valut na obmejnih carinarnicah. Finančni minister je glede postopka s potniki, ki nosijo seboj inozemsko valuto, z odlokom I. br. 10.470 od 4. julija odredil sledeče: Pri uvozu zdrave valute v potniškem pro-

200.000 funtov šterlingov, ali 4 milijone mark. — Faktorni zneski so znašali 160.000 funtov šterlingov, = 3.300.000 mark in 25% ni pribitki na to svoto torej 40.000 funtov šterlingov = 800.000 mark. Od zavarovalne družbe letno poplačane škode so znašale približno 200 funtov šterl. ali 4000 mark, torej 1% skupne zavarovane svote. Teh 200 funtov šterlingov = 4000 mark, je predstavljalo torej 160 funtov šterl. = 3200 mark resnično škodo in 40 funtov šterlingov = 800 mark takozvani dobiček.

Ako bi zavarovali blago samo s pribitkom 5%, tedaj bi znašala premija

za 160.000 f. sterl. = 3.200.000 mark
5% 8.000 f. sterl. = 160.000 mark

168.000 f. sterl. = 3.360.000 mark
po 1/2% le 840 funtov šterlingov = 16.800 mark, torej 3200 mark manj. Z drugim besedami, da bi se letno imelo dobička iz havarijskih nezgod kvečjemu 800 mark, se je porabilo za to najmanj 3200 mark več, torej se je vrglo vsako leto 2400 mark skozi okno!

Vidite torej, Adolf, kam se pride s takim sistemom. Pomorsko zavarovanje imamo zato, da nas varuje pred nepredvidenimi izgubonosnimi dogodki, in ne v — špekulacijske svrhe.

metu mora uvozna carinarnica v vsakem posameznem slučaju ugotoviti uvoženo vsoto z zapisnikom, ki ga podpiše upravnik carinarnice, policijski komisar in potnik, ki je prinesel valuto seboj iz inozemstva, nakar se potniku izda potrdilo z oznako vsote zdrave valute. Če ima ta potnik, ko odpotuje iz naše države, pri sebi večjo vsoto fake valute, kot je v potrdilu označena, mu izvozna obmejna carinarnica odvzame ves denar, ki prekorači v potrdilu označeno vsoto — izvzemši slučaj, da ima potnik tudi za ta višek posebno dovoljenje naših oblastij — in dotično vsoto z naslovom lastnika, odpošlje pristojni centralni carinarni blagajnici. Centralna carinarna blagajna zadrži od sprejete vsote 1% kot ekspedicijsko takso in ostalek takoj odpošlje najbližnjemu konzulatu države (v naši kraljevini) ki je lastnik njen podanik, s posebno pripombo, da mora denar tako dolgo držati v svojem depozitu, dokler ne dobi posebno dovoljenje za izvoz od generalnega inšpektorata v Beogradu, oziroma dokler se ne ukine prepoved izvoza inozemskih valut in deviz. Glede tranzita inozemskih valut skozi našo državo veljajo še v naprej sledeče določbe: Potnikom, ki samo tranzitirajo naše ozemlje ali pa ki prihajajo v kraljevino in izjavijo, da se bodo v njej zadrževali največ 30 dni, morajo uvozne obmejne carinarnice pri njihovem dohodu izdati potrdilo z označenjem vsote valute. Pri povratku iz zemlje morajo izvozne carinarnice na temelju takega potrdila dopustiti izvoz v potrdilu označene valute. Tako potrdilo se sme izdati samo onim potnikom, ki imajo predpisane potne dokumente, da potujejo tranzito, in sicer samo za 30 dni, od dneva, ko se je potniku izdalo potrdilo. Po preteku tega roka se morajo vse valute, ki bi se pozikšale izvoziti iz zemlje, konfiscirati, proti lastniku pa se mora postopati po carinskih kazenskih predpisih. Omenjena potrdila morajo izvozne obmejne carinarnice odvzeti potnikom in jih poslati generalnemu inšpektoratu.

Promet.

Prometne izpremembe. Sprejemanje in odpošiljanje vsakovrstne carinske robe za Sisak loko in Sisak tranzit, je pričeni od 13. avgusta 1922 zopet dovoljeno.

Prometne izpremembe. Prometna omejitev za Bubnjarci tranzit se spremeni v toliko, da velja ista šele za postaje od Karlovca tranzit dočim je proga Bubnjarci do vstevši postaje Karlovac brez omejitve. Sprejemanje vsakovrstne robe za romunske postaje potom ponovne predaje via Predeal preko postaje Valea Larga je zopet dovoljeno.

Regulacija obmejnega prometa. — »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja v zadnji številki dopolnilni sporazum o regulaciji obmejnega prometa med našo državo in avstrijsko republiko, ki je stopil v veljavo dne 5. avgusta, na kar opozarjamo interesente.

Novi vagoni. Naša vlada je naročila v Nemčiji na račun reparacij zopet 2880 vagonov, največ za ozkotirne železnice v Srbiji, kjer vlada veliko pomanjkanje vagonov.

Zbirni promet. Da bi se omogočil redni in hitrejši promet med Dunajem, Prago in Trstom na eni in na drugi strani med Ljubljano, Zagrebom in Mariborom, je uvedla mednarodna spedičija »Orient« zbiranje vsakovrstnih pošilk in sicer na Dunaju IV., Favoritenplatz 3, potom tvrde »August Dworschak« v Pragi II., Rybna ul. 18, potom »Čechoslovakia«, d. d. in v Trstu potom »Fratelli Gondrand«, società nazionale di trasporti. — Velike važnosti je, da pride vsak trgovec čimprej do naročenega blaga, in to je mogoče, ako se poslužuje te vrste načina odpreme, katere je hitrejša, mnogo cenejša in sigurnejša. Kakor se nam sporoča, se odpremljajo zbirni vagoni z Dunaja vsak tretji dan, iz Prage vsako sredo in soboto in iz Trsta po potrebi.

Dobava, prodaja.

Dobava mesa. Dne 19. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne se sklene v intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani in pri komandi vojnega okruža v Celju pismena pogodba glede do-

bave mesa za garnizijo Celje za mesec september 1922. Predmetni oglaš z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava kartona. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje na dan 28. avgusta t. l. ob 11. uri dopoldne ofertalno licitacijo glede dobave 52.000 kg kartona. Predmetni oglaš z natančnejšimi podatki in vzorcem je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava vreč. Dne 26. avgusta t. l. se sklene v pisarni ekonomskega oddeljenja vojnega ministrstva v Beogradu pogodba glede dobave 100.000 komadov vreč iz jute. Predmetni oglaš z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava ekonomskega in knjigoveškega materiala, vreč in papirja. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje na dan 26. avgust at. l. ofertalno licitacijo glede dobave ekonomskega in knjigoveškega materiala, na dan 2. septembra t. l. ofertalno licitacijo glede dobave 35 vagonov ovojne papirja. Predmetni oglaš z natančnejšimi podatki in vzorci je v pisarni trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Jubilejna čebelarstva razstava. Od 3. do 10. septembra bo v ljubljanskem Marijanišču jubilejna čebelarstva razstava, ki bo odločilnega pomena za razvoj vsega jugoslovenskega čebelarstva. Razstava bo imela v glavnem šest sledečih skupin: 1. Žive čebele v posameznih panjih, vzgojevalnice za matice, opazovalne postaje itd. — 2. Prazni panji vseh sestavov. — 3. Čebelarstvo orodje in sicer najstarejše kot najnovejše priprave, ki se uporabljajo v čebelarstvu. — 4. Izdelki iz medu in voska. — 5. Čebelni proizvodi — med in vosek. — 6. Čebelarstva književnost in narodno — zgodovinske zanimivosti in umetnine.

Nedvignjeni depoziti pri konzulatih. Pri bivših avstroogrskih konzulatih v inozemstvu je še precejšnje število nedvignjenih depozitov. Vsi oni naši državljani, ki imajo pravico do takega depozita, se pozivljajo, naj prijavijo svojo primerno dokumentirano zahtevo pri okrajnem glavarstvu svojega bivališča.

Borza v Ljubljani. Sporočajo nam, da se v kratkem otvori v Ljubljani borza za blago in vrednote ter menda tudi za valuto. Pripravljalna dela so v polnem teku. Z veseljem beležimo to vest, kajti borza bo za naše trgovstvo, industrijo in za narodno gospodarstvo sploh prevažnega pomena. Začasno tajništvo Ljubljanske borze posluje v Ljubljani, v hiši Slovenske banke, Cankarjevo nabrežje, I. nadstropje (vhod za voda). Uradne ure vsak dan od 16. do 18. ure.

Krajna razstava industrijskih in obrtnih izdelkov v Apatinu se bo vršila od 28. avgusta do 17. septembra 1922.

VII. inozemski mednarodni sejem v Utrechtu se bo vršil od 4. do 9. sept. 1922.

Ljubljanski veliki sejem.

Inseratne cene. Vsak industrijalec, trgovec in obrtnik zamore na podlagi od velesejske uprave pripravljenih mu prilik razviditi moderno reklamo in propagando. Cene za posamezne insercije so sledeče: Sejmski vestnik cela stran 3.000 K, pol strani 1.500 K, tretjina strani 1.000 K, četrtina strani 800 K, osmina strani 500 K, na platnicah in inserati na posebno željo so za 30 do 100%, dražji. **Oficijelni katalog za leto 1922:** cela stran 2.000 K, pol strani 1.000 K, tretjina strani 680 K, četrtina strani 560 K, osmina strani 280 K, inserati na platnicah, eventuelno na barvanem papirju in po posebnih

željah z 30 do 100% poviškom. Naročila za inserate sprejema urad Ljubljanskega velesejma, tvrdka Aloma Company d. z. o. z. Ljubljana in tvrdka Beseljak & drug, Ljubljana. Cene prostorom za reklamne deske pritrjene na sejmski ograji in paviljonih Ljubljanskega velesejma glasom posebnega cenika. Akvirirajo sejmski rakviziterji z blokom urada Ljubljanskega velesejma, kateri obiščejo stranke osebno. V slučaju, da kakega interesenta izpuste, blagovoli naj isti to nemudoma javiti na dopisnici Ljubljanskemu velesejmu, da pošlje takoj enega svojih akviziterjev. Cene prostorom za lepake nalepljeni na lepačnih deskah na sejmišču: Za običajni format reklamnega plakata 63×95 cm za dobo velesejma 160 K. Reklamni plakati nalepljeni na karton in viseči v istem formatu 63×95 cm 160 K za eden reklamni plakat.

Tržna poročila.

Svinjski sejem v Mariboru. Cene so bile sledeče: Od 5 do 6 tednov stari po 460 do 650, od 7 do 9 tednov stari od 750 do 200, od 3 do 4 mesece stari po 1600 do 1800, od 8 do 10 mesecev stari od 3600 do 3800 in poldrugo leto stari od 4500 do 5300.

Borza.

Zagreb, devize: Dunaj 0.15—0.17, Berlin 9.50—10.25, Budimpešta 5.70 do 6, Bukarešt 80—84, Milan 380—383.50, London 370—372.50, Newyork 82—82.50, Pariz 660—675, Praga 202—208, Švica 1750—1600, Varšava 1.50—1.60, valute: dolar 82—82.50, avstr. krone 0.18 do 0.1850, češke 203—204, marke 12—13, leji 76—80, lire 382.50.

Jadranska banka 425.

Ljubljanska kreditna banka 210—215.

Slovenska eskomptna banka 160—170.

Trboveljska premog. družba 250.

Dunajska borza danes ni poslovala.

Curih: Berlin 0.61, Newyork 526.25, London 23.43, Pariz 41.85, Milan 23.80, Praga 13, Budimpešta 3.25, Varšava 0.0750, Dunaj 0.01, avstr. krone, avstr. krone 0.0125.

Berlin: Italija 3920.05—3929.95, London 3855.15—3864.85, Newyork 866.41 do 868.59, Pariz 6966.25—6983.75, Švica 16.779—17.821, Dunaj 1.5050—1.5450, Praga 2167.25—2172.75, Budimpešta 60.92—61.08, Bukarešta 760, Zagreb 1020, Sofija 484.35—485.65.

Oglašajte v 'Trgovskem Listu'!

Po zunanosti

pozna že večina naših gospodinj testenine **Pekate**. Odločno zavračajo vsake druge ker so spoznale, da z njuni najbolje postrežejo svojo družino.

=AVTO=

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa povrnila in vožnja. Le prvotno blago in delo po solidnih cenah nudi **Jugo-Avto**, d. z. o. z. v Ljubljani.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlisen)
nasproti Križanske cerkve.

Lokomobile

najnovejše konstrukcije v vseh velikostih, dobavljive deloma takoj skladišče Maribor, deloma v najkrajšem času.

Jugosl. importno podjetje ing. Rudolf Pečlin,
Maribor, Trubarjeva u. 4. — Telef. int. 82.

The 'Oliver'

boljši in najcenejši

pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga

Ivan Galšek

• papirna trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2.

Vzorčni velesejem v Pragi

od 3. do 10. sept. 1922

**Centralno tržišče
srednje Evrope.**

Najcenejši izvirki za nabavo raznovrstnih izdelkov čehoslov. industrije.

Velesejmski znak z izkaznico stoji 25 Din, služi kot permanentna vstopnica v razstavišče in upravičuje k popustu pri vožnji po železnici. Velesejmski stanovanjski urad preskrbi udeležnikom ugodna stanovanja. Natančnejša pojasnila dajejo vsi čehoslovaški konzulati, zastopniki Praškega velesejma in

Velesejmska pisarna

Praga I., Staroměstská radnice

ker se prodajajo tudi znaki in izkaznice.

ustanovljeno 1896

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)

Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprma živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica šte. 3.

ustanovljeno 1896

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Tovarna klobukov „ŠEŠIR“

d. d. Škofja Loka

izdeluje najfinejše klobuke vseh vrst iz zajčje dlake

Špecialiteta: velur klobuki.

Kupuje tudi vsako množino zajčjih kož.

Mavec - gips

portland- in roman-cement, apno, opeko, umetni škrlji, strešno in izolacijsko lepenko, watprof, karbolinej, drvocement, razne žeblice

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletrgovina s stavbenim materialom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta šte. 13.

Prevzame se tudi izpeljava xylo-litnih tlakov.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizrabljive steklene plošče

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Kraljeva dvorska spedičija

„ORIENT“

mednarodna trgov. - spedičijska in skladiščna d. d. v Mariboru.

Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Rakek, Jesenice, Bakar, Subotica.

Obavlja vse v spedičijsko in carinsko stroko spadajoče posle, točno in po zmernih cenah. Oskrbi odobrenja za nakup deviz.

Se priporoča kot domače od trgovcev in industrijcev ustanovljeno podjetje.

10-4

Vsa pojasnila brezplačna.

LJUBLJANSKI VELESEMEJ

Galait

Biserni

in

Koščeni

GUMBI

Tovarna gumbov — Slov. Bistrica

Na veliko in malo

Priporočamo p. n. trgovcem in obrtnikom najcenejši nakup potrebščin za krojače, čevljarje, šivilje, sedlarje, razne sukanec, vse spadajoče orodje, žlice (kavine in čajne), toaletne potrebščine, brivsko milo, palice in kravate, srajce, gumbe. Najboljše šivalne stroje za rodbinsko rabo in obrt v vseh opravilih: „GRITZER“, igle, olje, posamezne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles.

Josip Petelinc,

Ljubljana

Sv. Petra nasip šte. 7.